

Emek Platformu Programı^(*)

Ülkemizin bugün yaşadığı kriz, uzun yıllardır uluslararası finans kuruluşlarının güdümünde uygulanan ekonomik ve sosyal politikanın sonucudur. Türkiye'ye bu politikaları dayatan IMF ve Dünya Bankası ile ülkeyi yönetemeyen hükümetler ardı ardına yaşadığımız krizlerin baş sorumlusudurlar.

Türkiye bütçesi, sosyal devlet ilkelerinin gereklerini yerine getirme anlayışından tümüyle uzaklaştırılarak, tamamıyla bir iç ve dış borç faizi ödeme idaresine indirgenmiştir. Türkiye'deki mali sistem, sadece belirli bir süre içerisinde yeterli gelirin toplanıp toplanamayacağı aritmetik hesabına dayanan bir politikanın sarmalına girmiştir. Gelir dağılımı son derece bozulmuş ve ülke içinde yoksullaşma artmıştır.

Planlama fikrinin tümünden gözardı edildiği ve gerçek anlamda "vahşi kapitalizm" in uygulandığı bir süreç yaşanmaktadır.

Bu sürece karşı oluşan tepkileri bastırabilmek amacıyla antidemokratik uygulamalar artmış; ülkenin emek ve demokrasi güçlerinin görüş ve önerilerini kamuoyuna aktarma ve kamuoyu yaratma olanakları da kısıtlanmıştır.

(*) 15 Demokratik Kitle Örgütü ve çok sayıda bilim insanının katkılarıyla hazırlanarak 28.03.2001 tarihinde kamuoyuna açıklanan metindir

Düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda yasal ve fiili kısıtlamalarla insan hakları ihlalleri gündemde kalmaya devam etmiştir.

Hukukun üstünlüğü yerine, her kademedede mafyalaşmanın yaşandığı bir çürümüşlükle karşı karşıya kalınmıştır.

Özelleştirme ile KİT'lerin tasfiye edilme sürecine ek olarak, tarımda liberalleştirme adı altında tarımın uluslararası tekellere açılması gerçekleştirilmektedir. Tarım kesiminin verim artışı azalmakta ve özellikle tarımdaki küçük üreticiler yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Hayvancılık neredeyse gözden çıkarılmış durumdadır.

Her kriz döneminin faturası ücretlilere, emeklilere, kent yoksullarına, çiftçilere, esnaf ve sanatkarlara çıkartılmıştır. Vergi politikaları ücretliler aleyhine şekillendirilmektedir. Sosyal güvenlik, sağlık, eğitim başta olmak üzere; tüm temel haklar sadece parası olanların yeterince yararlandığı bir anlayışa terk edilmiştir.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler batma ve esnaf kepenk kapatma noktasına gelmiştir.

Daha önceki hükümetler dönemlerinde olduğu gibi 57. hükümetin kurulduğu günden beri de uygulamaya devam ettiği ve krizler karşısında değiştirerek sürdürmeye çalıştığı bu politikalar, ülkemizin çalışanlarının, işsizlerin ve emeklilerin, küçük çiftçilerin çıkarlarıyla temelden çelişmektedir. Ulusötesi sermayenin ve ülkemizdeki, bir avuç azınlığın çıkarlarının korunmasını ve alacaklarının tahsilini hedefleyen bu programlar bir kez daha krizle sonuçlanmıştır.

Kriz sonrasında hükümetçe sunulan "acil önlemler paketi" yukarıdaki acı tabloyu yaratan uygulamaların devamı niteliğindedir. Bugüne kadar IMF ve Dünya Bankası politikalarını savunarak ve uygulayarak ülkemizi derin açmazların içine sürükleyen hükümetler artık yüzünü halkına dönmek zorundadır.

Halkın refah düzeyini yükseltmeyi, gelir dağılımındaki dengesizlikleri gidermeyi ve rant yerine üretimi arttırmayı amaçlamayan hiçbir politika çözüm üretmeyecektir. Türkiye ekonomisinin sanayileşme ve yatırım artışlarına da-

yalı dengeli bir büyüme yapısına kavuşturulması ancak kapsamlı ve eş zamanlı bir kamu kesimi, mali kesim ve ödemeler dengesi reformu ile sağlanabilecektir.

Ekonomik krizleri önlemenin ve toplumsal güveni sağlamanın yolu; (a) yolsuzluklarla etkili bir biçimde mücadele, (b) demokratik sosyal hukuk devleti olgusunun hayata geçirilmesi ve (c) çalışma mevzuatının onaylanmış uluslararası sözleşmeler ve ILO Sözleşmeleri ile uyumlu hale getirilmesi de dahil olmak üzere, Anayasa değişikliklerini de kapsayacak bir demokratikleşme paketi temelinde oluşturulacak ve halkımızın desteğine sahip bir programın uygulanmasından geçmektedir.

Emek Platformu Programının temel ilkeleri şunlardır;

1. Türkiye’de devletin küçültülmesi yönündeki politikalar, kamu kesimi potansiyelinin kalkınma amaçlı olarak harekete geçirilmesi önünde engel oluşturmaktadır. Sosyal devletin gelişmesi ve kalkınmanın önünün açılması için **devletin küçültülmesi saplantısından vazgeçilmesi**; üretim ve istihdamın önünü açacak, büyümeyi ve kalkınmayı hedefleyen politikalara dönülmelidir.
2. Devletin ekonomik ve sosyal fonksiyonlarını yeniden kazanması ve geliştirmesi, Türkiye’nin geleceğini planlama yetilerini yeniden kazanmasıyla mümkündür. **Özel sektör için yönlendirici, kamu sektörü için bağlayıcı plânlama, bölgesel ve sektörel bağlantıları etkin bir şekilde oluşturularak başlatılmalıdır.** Planlamanın hiyerarşik her aşamasında, toplumun tüm kesimlerinin örgütsel temsilcileri aracılığıyla demokratik katılımı sağlanmalıdır.
3. Kriz koşullarının toplumun geniş kesimlerinde yarattığı yoksullaşmanın aşılabilmesi için **sosyal devlet uygulamaları tartışmasız bir biçimde hayata geçirilmelidir.**
4. Ekonomik krizin hızla aşılabilmesi için **iç ve kısa vadeli dış borç ödemeleri yeniden takvimlendirilmelidir.**
5. Kısa vadeli yabancı sermaye girişleri ve çıkışları kontrol altına alınmalıdır.

6. Banka sistemi plânlı bir rasyonelleştirmeye tâbi tutulmalı; bankaların mevduat ve kredi faizlerini ölçsüz arttırmaları engellenmeli; mevduat garantisi küçük tasarruf sahiplerini korumak kaydıyla daraltılmalıdır. **Ziraat Bankası, Halk Bankası, Emlak Bankası gibi kamu ihtisas bankaları asli görevlerini yapacak şekilde yeniden yapılandırılmalı , bu bankaların özelleştirilme süreci durdurulmalıdır.**
7. Vergi tabanı yaygınlaştırılmalı, vergi gelirleri arttırılmalıdır. **Sermaye gelirlerinin vergi gelirleri içindeki payını yükseltecek önlemler alınmalıdır.** Vergi adaletini ve herkesten mali gücüne, servetine ve gelirine göre vergi alınması ilkesini sağlayacak bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.
8. Bütçelerin faiz ödeme öncelikli bir aktarma organına dönüşmesine son verilmeli; kamu mali sistemindeki parçalı yapıyı sona erdirecek, kamu hizmetlerinde etkinliği ve saydamlığı arttırıcı düzenlemeler içerecek **kapsamlı bir bütçe ve harcama reformu gerçekleştirilmelidir.** Bütçeden, eğitime,sağlığa,yatırıma ayrılan pay arttırılmalı,bunlar dışındaki gereksiz harcamalar kısılmalıdır. Bütçe dışı harcama ve fonlar bütçe kapsamına alınmalıdır. Devletin her kademesinde üretken olmayan ve kamu yararı taşımayan harcamalarda tasarrufa gidilmelidir. Kamu ihalelerinin şeffaflığını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
9. Yolsuzlukların üzerine kararlılıkla gidilmeli; siyasal sorumluları da açığa çıkarılmalıdır.
10. Kayıt dışı ve yasadışı iktisadî faaliyetler önlenmelidir.
11. Tarımın başta sanayi olmak üzere diğer sektörlerle organik bütünlüğünü gözeterek **uzun vadeli bir planlama** yapılmalıdır.
12. Dengeli bir kalkınmayı sağlamak, gelir dağılımını iyileştirmek hedef olarak alınmalıdır. Bu amaçla çalışanların **uygulanan politikalar ve kriz nedeniyle oluşan ücret kayıpları derhal telafi edilmelidir.**
13. Toplumsal güven ve barışın hayata geçirilebilmesi için Anayasa , siyasi partiler ve seçim yasaları derhal değiştirilmeli, yasalar çağdaş,

demokratik düzene uydurulmalıdır. Hukuk devleti olmanın temel koşulu olan hukukun üstünlüğü ilkesi hayata geçirilmelidir. Çalışanların haklarının tanınması doğrultusunda ILO normlarına uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

Emek Platformu tarafından uzun bir dönemdir yapılmakta olan tüm uyarılar haklı çıkmıştır.

Hükümet bu sese kulak vermeli, Emek Platformu ile bir araya gelerek önerilerini dikkate almalıdır. **Hükümet, içinde bulunduğumuz krizden çıkış için IMF ve Dünya Bankası'nı, ulusötesi sermayeyi ikna etmek için uğraşmaktan vazgeçmeli; yüzünü kendi toplumsal dinamiklerine çevirmelidir.**

Bu ülkenin içinde bulunduğu krizi aşabilecek ve krizsiz bir kalkınma gerçekleştirilebilecek potansiyeli vardır. Bu ülkenin insanları toplumsal yarar içeren; çalışanların, emeklilerin, işsizlerin, küçük çiftçinin, esnafın ve sanatkarların ve bu politikalarından mağdur olan tüm toplumsal kesimlerin çıkarlarını koruyacak bir programı hayata geçirmek için çaba harcamaya hazırdırlar. Unutmayalım ki, gerçek bir ulusal program, ancak bu hedefler doğrultusunda bu kesimlerle birlikte hazırlanan programdır.

A- MALİ SİSTEME VE SERMAYE HAREKETLERİNE YÖNELİK KISA VADEDE UYGULANMASI GEREKEN POLİTİKALAR

1. Yaşanılan krizin ana nedenlerinden biri olan kısa vadeli yabancı sermaye girişleri ve çıkışları, vergi ve para politikası araçlarıyla kontrol altına alınmalı ve bu doğrultuda 32 sayılı kararname yeniden düzenlenmelidir.
2. Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları uzun vadeye yayılmalıdır.
3. Merkez Bankası'nın döviz kuru ve faiz hadlerini birbirinden bağımsız iktisat politikası araçları olarak kullanma olanağı yeniden oluşturulmalıdır.
4. Döviz tevdiat hesaplarına uluslararası faiz hadlerinin üzerinde faiz verilmeyerek TL'nin dövizle ikamesi caydırılmalıdır.

5. İç borç stokunun, bütçenin faiz dışı fazla vermeye zorlanması yoluyla tedricen azaltılamayacağı belli olmuştur. Yurtiçi borç stokunun mali sisteme ve giderek tüm reel ekonomiye olan yükünü azaltmak için Hazine, Merkez Bankası ve bankacılık kesimi arasında borcun vadesini uzun döneme yayan ve bu borcun reel faiz yükünü düşüren bir düzenleme yapılmalıdır.
6. Batık bankalar tasfiye edilmeli ve sorumlularından hesap sorulmalıdır.
7. Banka sistemi plânlı bir rasyonelleştirmeye tâbi tutulmalı; bankaların mevduat ve kredi faizlerini ölçsüz arttırmaları engellenmeli; mevduat garantisi küçük tasarruf sahiplerini koruyacak şekilde tedricen daraltılmalıdır.
8. Bankaların mevduat ve TCMB kredileri dışında kaynak kullanmaları ve yurtdışından borçlanmaları etkin bir denetim altına alınmalıdır. Türkiye'deki özel bankalara kredi açan yabancı bankaların alacaklarını Hazine garantisi kapsamına alan uygulamaya son verilmelidir. Özel finans kurumları devlet denetimi altına alınmalıdır.
9. Tarım üreticilerine hizmet vermesi gereken Ziraat Bankası, esnaf ve sanatkara hizmet vermesi gereken Halk Bankası, sosyal konut talebine ve finansmanına cevap vermesi gereken Emlak Bankası gibi kamu ihtisas bankaları asli görevlerini yapacak şekilde yeniden yapılandırılmalı , bu bankaların özelleştirilme süreci durdurulmalı, siyasî baskılardan uzaklaştırılarak sektör temsilcilerini ve sosyal tarafları da içerecek özerk ve katılımcı bir yönetime kavuşturulmalıdır. Sorumlular, kamuoyunu aldatici sahte görev zararı beyanlarından kaçınmalıdır.

B- İKTİSADİ İSTİKRAR VE SOSYAL ADALETİ SAĞLAMAK İÇİN UYGULANMASI GEREKEN POLİTİKALAR

1. Öncelikle 21 Şubat 2001 tarihli krizin ülke ekonomisi ve çalışanlar üzerindeki tahribatı ve etkileri tespit edilmeli, sorumlularından hesap sorulmalıdır.
2. Kamu çalışanlarının krizden doğan kayıpları başta olmak üzere geç-

miş yıl kayıpları giderilmeli, süresi uzatılan yetki yasası ile eşit işe eşit ücret ilkesinden hareketle, ücretler insan onuruna yaraşır bir hayat sürecek düzeye getirilmelidir.

3. Her ne sebeple olursa olsun işçilerin ve kamu çalışanlarının resen veya zorunlu emekliliği düşünülmemelidir
4. Bütçelerin faiz ödeme öncelikli bir aktarma organına dönüşmesine son verilmeli; yıllardır kısıtlanan eğitim, sağlık, adalet ve sosyal güvenlik, altyapı yatırımları gibi sosyal ve ekonomik harcamalar ile personel ödeneklerine ağırlık verilmelidir. Kamu tarafından sağlanan, her kademedeki eğitim ve sağlık hizmetleri parasız olmalıdır. Bütün dengeleri alt üst olmuş, temel ilkeleri tamamen çökmüş olan 2001 yılı bütçesi bu anlayışla yeniden düzenlenmelidir.
5. Kamu mali sistemindeki parçalı yapıyı sona erdirecek, kamu hizmetlerinde etkinliği ve saydamlığı artırıcı düzenlemeler içerecek kapsamlı bir bütçe ve harcama reformu gerçekleştirilmelidir. Bütçe dışı harcama ve fonlar bütçe kapsamına dahil edilmeli ve bütçe harcamalarında kamu yararı esas alınmalıdır.
6. Bütçe görüşmelerini sadece bir tahmin olan Bütçe Kanunu ile sınırlı olarak sürdüren parlamentonun, bütçe gerçekleştirmelerini içeren Kesin Hesap Kanun Tasarılarını daha ciddi incelemesi sağlanmalıdır. Meclisin bu ilgisizliği, yurttaşlar adına kullanılan bütçe hakkını zaafa uğratmaktadır.
7. Kayıt dışı ve yasadışı iktisadî faaliyetler ve yolsuzluklar önlenmeli; medya, bürokrat ve siyasetçinin de katıldığı her kademedeki mafyalaşma ve çeteleşme engellenmeli ve saptandığında ağır yaptırımlar uygulanmalıdır. Bunun temel aracı olarak, kamudaki denetim birimlerinde denetim faaliyetleri etkin hâle getirilmeli, aralarında eşgüdüm sağlanmalıdır. Kamu ve özel kuruluşların denetimine, çalışanları temsil eden sendikal ve meslekî kuruluşların katılması, ilke olmalıdır. Sendikal örgütlenme, kayıt dışılığın panzehiri olarak desteklenmelidir.
8. Kamu kaynaklarının adaletsiz, dengesiz, kamu yararı gözetilmeden kullanılmasına neden olan ve bir toplumsal hastalığa dönüşen yolsuz-

luk olaylarına karşı yönetsel, yargısal ve toplumsal denetim aracılığıyla mücadele edilmelidir.

9. Özelleştirmeler ve işten çıkartmalar derhal durdurulmalıdır."Kaynak yaratma" adı altında ülkemizin bağımsızlığı, gelişmesi ve geleceği için stratejik önemi haiz olan savunma, ulaştırma, iletişim, enerji dağıtımı , madencilik, kentsel hizmetler, tarım vb. sektörlerdeki KİT'leri bile satmayı öngören politikalar terk edilmelidir.
10. Örgütsüz ve ucuz emeğe dayalı ekonomi politikalarından vazgeçilmelidir. Tüm çalışanlara ve emeklilere insan onuruna yaraşır bir gelir sağlanmalıdır.
11. Türkiye' de sağlık sektörü için gerçekçi ve toplum yararına bir planlamaya gereksinim vardır. Sağlık sektörüne en az %10 bütçe payı ayrılmalıdır. Sektörün etkin çalışabilmesi için kaynakların ve hizmet üretimlerinin tek elden yönetilmesi gerekmektedir. Sağlıkta finansman modeli genel vergilerle oluşan genel bütçe sistemi olmalıdır.Bir sağlık sisteminin kalbi toplumun en uç noktalarına kadar ulaşabilecek birinci basamak sağlık hizmetleridir. Türkiye'de sağlık ocağı, sağlık evleri ve dispanserlerin sayısal ve donanım yetersizliği giderilmelidir. Birinci basamak ile hastaneler arasında sevk sistemi işletilmeli ve bu uygulama tam süre politikası ile pekiştirilmelidir. Toplumsal sağlık düzeyinin gelişmesi için sağlık hizmetlerine toplum katılımı sağlanmalı, bölgelerarası sağlık alanındaki dengesizlikler giderilmelidir.
12. Emlak Bankası'nca Emlak Konut Şirketi'ne Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı payları biçiminde aktarılan Konut Edindirme Yardımı birikimleri başvuru sahiplerine derhal ve nakden ödenmelidir.
13. **Zorunlu tasarruf** hesabındaki birikimlerin toplamı, yani ana para ve nemalar 01/06/2000 tarihli döviz kuruna bağlanarak ve piyasa rayiçleri üzerinden nemalandırılarak hak sahiplerine derhal ve nakden ödenmelidir.

C- KALKINMA POLİTİKALARI

1. Türkiye’de devletin küçültülmesi yönündeki politikalar, kamu kesimi potansiyelinin kalkınma amaçlı olarak harekete geçirilmesi önünde engel oluşturmaktadır. Türkiye’de faiz dışı bütçenin milli gelire oranı yüzde 21 oranında iken, AB ülkeleri ortalaması bunun iki katından fazladır. Sosyal devletin gelişmesi ve kalkınmanın önünün açılması için devletin küçültülmesi saplantısından vazgeçilmelidir.
2. Devletin ekonomik ve sosyal fonksiyonlarını yeniden kazanması ve geliştirmesi, Türkiye’nin geleceğini planlama yetilerini yeniden kazanmasıyla mümkündür. Devletin ekonomiye müdahale araçları güçlenmeli , ulusal egemenliğin araçları ulusötesi sermayenin denetimine sokulmamalı, yatırımcı ve üretici sosyal devlet güçlendirilmelidir. Özel sektör için yönlendirici, kamu sektörü için bağlayıcı plânlama, bölgesel ve sektörel bağlantıları etkin bir şekilde oluşturularak başlatılmalıdır. Planlamanın hiyerarşik her aşamasında, toplumun tüm kesimlerinin örgütsel temsilcileri aracılığıyla demokratik katılımı sağlanmalıdır.
3. Ülkemizin bilim ve teknoloji politikaları temelinde, ulusal stratejik kalkınma programlarını uygulayabilmesi için eğitim sisteminde, tüm çalışanların çalıştıkları alanda her türlü üretim bilgisine sahip, araştırmacı özellikleri gelişmiş, nitelikli insan gücünü yaratmayı hedefleyen, yapısal bir reform gerçekleştirilmelidir. YÖK kaldırılmalı; üniversitelerde bilimsel ve yönetsel özerklik sağlanmalıdır.
4. Türkiye stratejik öngörüyle insan kaynakları planlamasını da göz önüne alarak ulusal politikalarını belirlemelidir. Bilim ve teknolojide yetkinleşme ve bunu ülkemiz ölçeğinde toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme isteğiyle; sistemik bütünlük, siyasi kararlılık, süreklilik içerisinde ulusal bir strateji saptamalıdır. İnsandan, yaşamdan ve emekten yana bir sanayileşme politikasını, toplumsal bir proje çerçevesinde tüm ilişkileri yeniden düzenleyerek ele almalıdır.
5. Madencilikte planlı ulusal bir politika belirlenmeli, madencilik üretimine sadece ihracat kalemi olarak bakılmamalıdır. Yaşanan krizi atla-

tabilmek için madenlerimiz, üretimden pazarlanmasına kadar "bo-raks" örneğinde olduğu gibi kamu mülkiyetini esas alan bir anlayışla ele alınmalı, ulusal ve uluslararası sermayeye teslim edilmemeli, yeni yatırımlarla çağdaş teknolojiye kavuşturulmalıdır.

6. Ülkemizde "Stratejik Ulusal Enerji Planı" acilen hazırlanmalı ve kısa, orta ve uzun vadeli alt planlar hızla devreye sokulmalıdır. Sektördeki tüm özelleştirmeler geri alınmalı ve tüm imtiyazlar iptal edilmelidir. Enerjiyi ucuza üretebildiğimiz ölçüde sanayi ürünlerimizin rekabet şansı olabileceği unutulmamalıdır. Ucuza üretmenin birinci koşulu, ulusal kaynaklarımızın ulusal politikalar çerçevesinde hızla değerlendirilmesinden geçmektedir. Alternatif temiz enerji kaynaklarına yönelmelidir.
7. Gündemde olan **Endüstri Bölgeleri Yasa Tasarısı**, yabancı sermayenin kural dışı mal, hizmet, teknoloji ve finansıyla işleyecek; kamusal denetim mekanizmalarını yok edecek; bu anlamda ulusal sanayi'yi çökertecek, çevre ve doğal kaynakları tahrip edecek bir yaklaşım getirmektedir. Bu Yasa Tasarısı'ndan vazgeçilmelidir.
8. Türkiye'de kural dışı yabancı sermayenin uygulamalarına örnek oluşturan onsekiz adet Serbest Bölge küreselleşme ideolojisinin bir uzantısı olup kamusal denetime ait bütün mevzuatı dışlamakta ve sendikal örgütlenmeyi engellemektedir. Serbest Bölgeler kaldırılmalıdır.
9. Kamu arazileri bütçe açıklarını kapatmak için, "kaynak paketi" adı altında kelepirci fiyatlarla satılmamalı; "yurttaşlarımızın eşit yararlandırılacağı düzenlemeler" için, kamu elinde tutulmalıdır. Kentsel toprak rantının kamuya geri döndürülmesi sağlanmalıdır.
10. Parçacı ve yasak savıcı imar uygulamaları kaldırılmalı, imar , gecekondular ve orman afları yasaklanmalı, su havzaları korunmalı, "kente karşı suç" tanımı yasal ve toplumsal yaptırımlarla güvence altına alınmalı, çevreye duyarlı imar planları hazırlanmalıdır.
11. Deprem sonrası süreçte oldu-bittiyle önümüze dayatılan yaşanabilir, güvenli, dayanıklı yapı üretim ve denetimi sürecini, sermayeye ticari bir alan olarak teslim eden 595 sayılı KHK ve bu kanuna dayanılarak

TMMOB Kanununa müdahale eden 601 sayılı KHK ve ilgili tüm yönetmelikler iptal edilmeli, kamusal denetim etkinleştirilmelidir.

12. Tarımın tasfiyesini amaçlayan süreç,kentlere çok hızlı bir göç dalgası yaratacak; yıkım boyutunda ekonomik – toplumsal bir fatura oluştu-
racaktır. Bu nedenle dengeli kalkınma politikaları ve bölgesel planla-
ma ile tarımın yeniden canlandırılması ve atıl kaynakların yeniden fa-
aliyete geçirilmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla ,köye dönüş bir araç ola-
rak değerlendirilmeli ve göçe neden olan ve göçün yaratacağı olum-
suzluklar tüm yönleri ile giderilmelidir.
13. Uzun bir süredir gündemde tutulan ve "reform" olarak getirildiği öne
sürülen Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı ile, işletmecî belediyeçilik ve
Gayri Menkul Yatırım Ortaklığı anlayışı çerçevesinde; kent ve imar
rantlarının, özelleştirmelerin ve kamu arazilerinin satışlarının önü açı-
lacaktır. Yasa Tasarısı, toplum yararına olarak yeniden düzenlenmeli-
dir. Yerel yönetimlerce toplumsal hizmetlere "şirket", kentli yurttaşa
"müşteri" gözüyle bakan yaklaşımlara son verilmeli, demokratik katı-
lım ve kamusal denetim yaşama geçirmelidir.
14. Sanayileşmeye hem doğrudan hem dolaylı hizmet veren ulaştırma
sektörümüzde; ülkemizin jeoloji, jeopolitik ve kültürel yapısı gözönü-
ne alınarak, kent içi ana ulaşimleri da kapsayacak şekilde, ilke ve he-
defleri ortaya koyacak uzun vadeli ulusal ulaştırma ana planı hazırlan-
malı ve buna bağlı olarak ulusal ulaştırma politikaları belirlenmeli,
demiryolu ve denizyolu taşımacılığı özendirilmeli, kaynak israfına
yol açan otoyol projelerinden vazgeçilmelidir.
15. Toprak, özenle korunması gereken bir doğal kaynaktır ve her ülkede-
ki varlığı sınırlıdır. Bu varlık kamu yararına korunmalı, kapsamlı bir
toprak reformu gerçekleştirilmelidir.
16. Emegın serbest dolaşımına izin vermeyen , sadece mal ve hizmetlerin
serbest dolaşımı anlamına gelen Gümrük Birliđi' ne ilişkin Ortaklık
Konseyi Kararı gözden geçirilmelidir. Dünya Ticaret Örgütü ve
OECD bünyesinde yürütölen hizmet ticaretinin serbestleştirilmesi ça-
lışmaları askıya alınmalıdır. GATS 1994 Anlaşmaları içinde kalkınma

politikalarına aykırı düzenlemelerin yeniden müzakere edilmesi için uluslararası girişimlerde bulunulmalıdır.

17. İthal edilen malları ülkemizde üretmeye, ihracatı arttırmaya yönelik yatırım projeleri teşvik edilmelidir.
18. İthalatı denetleyebilmek ve lüks tüketim malları ithalatını caydırabilmek için tarife dışı engeller kullanılmalıdır. Özellikle demir çelik ve tekstil hammaddesi ithalatında ihtisas gümrüklerine işlerlik kazandırılmalıdır.
19. Rekabet Kurulu imalat ve hizmet sektörlerindeki işletmelerin minimum etkin ölçekle çalışmalarını sağlayacak, firma birleşme, yatırım koordinasyonu, yeni firmaların sektöre girişini sağlayacak teşvik veya zorlaştırma gibi uygulamalar yapılmalıdır.
20. İhracatın bileşimi yüksek katma değerli ürünler lehine değiştirilmeli, bu yönde sanayi, finansman ve teknoloji planlaması yapılmalıdır.
21. Banka kredilerinin dengeli kalkınmanın gerektirdiği şekilde kullanılması sağlanmalıdır.
22. Türkiye Kalkınma Bankası ve İller Bankası gibi kamu kalkınma ve yatırım bankacılığı, gerçek işlevleri ve kuruluş amaçları doğrultusunda çalışır duruma getirilmelidir.
23. Bölgesel kalkınma politikaları yeniden canlandırılmalı, bölgelerarası dengesizliklerin giderilmesi sağlanmalıdır.

D- VERGİ POLİTİKALARI

1. Otokontrol aracı olarak servet beyanı ve benzeri inceleme teknikleri getirilmeli, vergi yönetimi, denetimi, ücret, araç ve gereç yönünden daha da güçlendirilmelidir.
2. Sermaye gelirlerinin vergi gelirlerine katkısı arttırılmalıdır. Vergi adaletini ve herkesten mali gücüne, servetine ve gelirinine göre vergi alınması ilkesini sağlayacak bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.
3. Verginin tabana yayılması, vergi ve sigorta incelemelerinin yaygınlaştırılması, ücretlilere vergi iadesinin aylık hale getirilerek kapsamının

genişletilmesi, faiz gibi menkul sermaye gelirlerinin ve özellikle kamu borç senetleri gelirlerinin üniter tarife kapsamına alınması sağlanmalıdır.

4. Bu amaçla gerçekleştirilecek vergi reformunun; Gelir idaresinin sorunlarına çözüm getirecek, vergi denetim örgütlerinin ve 3568 sayılı Yasaya tabi meslek mensuplarının sorunlarına ,vergi kanunlarındaki eksiklik ve yanlışlıklardan doğan sorunlara, vergi yargısının, vergicilik ve ekonomiyle ilgili diğer kurumsal ve yasal düzenlemelerdeki (bankacılık sistemi, sermaye piyasası ve Türk Ticaret Kanunu, kara paranın önlenmesi gibi) eksiklik ve yanlışlıkların doğurduğu sorunlara çözüm getirecek, düzenlemeleri aynı anda yapmayı amaçlayan kapsamda olması gerekir.
5. Vergi sisteminde bulunan teşvik, muaflık ve istisnalar ile indirimler ekonominin içinde bulunduğu durum dikkate alınarak, yeniden gözden geçirilmeli, üretimi, ihracatı ve istihdamı özendirici hale getirilmelidir.
6. Lüks tüketimden daha yüksek oranda vergi alınması sağlanmalıdır.
7. Dar ve sabit gelirlilerin aleyhine olan dolaylı vergilerin (tüketim vergilerinin) vergi sistemi içindeki ağırlığı azaltılmalıdır.
8. Ücretliler için uygulanan özel indirim makul bir süre içinde asgari ücret düzeyine çıkarılması sağlanmalıdır.
9. Gelir vergisi tarife dilimlerinin en az yeniden değerlendirme oranında artışı sağlanmalıdır.
10. Kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmeli, bu amaçla hamiline yazılan belgelerden nama yazılı belgelere geçilmelidir.

E- TARIM POLİTİKALARI

1. Tarıma ilişkin destekleme kurumlarının özelleştirilmesi, işlevsizleştirilmesi veya tasfiyesine yönelik IMF / Dünya Bankası programı derhal durdurulmalıdır.
2. Türkiye'nin net ithalatçı olduğu başta buğday, pamuk olmak üzere ta-

rım ürünlerinde gümrük vergileri korunmalı, böylece hem tarımsal üreticiliğin yaşaması sağlanmalı, hem ülkenin besin güvenliği korunmalı, hem de gümrük vergilerinin tarıma dönük Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kaynaklarını beslemesi sağlanmalıdır.

3. Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri'ni her türlü mali desteğin dışında bırakan 4572 sayılı düzenleme değiştirilmeli; Yeniden Yapılandırma Kurulu, Dünya Bankası güdümünden çıkarılmalıdır.
4. Tarımda kooperatif türü örgütlenme desteklenmeli, bu kuruluşların alım fiyatlarına kredi yoluyla desteklenmeleri sağlanmalıdır.
5. Mevcut desteklerin yerine geçirilmek istenen ve üretimle ilişkilendirilmeyen doğrudan gelir desteği uygulaması terk edilmeli, bu araç yeni bir ürün deseni oluşturulmasına dönük tamamlayıcı bir destekleme unsuru olarak kullanılmalıdır.
6. Sulama, toprak ıslahı, toplulaştırma, tohumluk, damızlık üretimi, eğitim, yayım, AR-GE'ye yönelik yatırımların ve desteklemelerin geliştirilmesi sağlanmalıdır.
7. Hayvancılık desteklenmelidir ve et ithali önlenmelidir. Ayrıca yok edilen çayır-meralarımızın geri kazandırılması sağlanmalıdır.

F- DEMOKRATİKLEŞME, SENDİKAL VE SOSYAL HAKLARA YÖNELİK POLİTİKALAR

1. Demokratikleşmenin önündeki en büyük engel olan 1982 Anayasası yerine, evrensel hukuk ilkeleri temelinde ulusal bağımsızlığı ve ulusal egemenliği, demokratik hak ve özgürlükleri ve insan haklarını koruyan ve güvence altına alan çağdaş, eşitlikçi ve özgürlükçü bir Anayasa, özgür bir ortamda tartışılarak ve tüm halk kesimlerinin etkin katılımı ile hazırlanmalıdır.
2. Bu bağlamda yasalar, çağdaş, özgürlükçü demokratik düzenin gereklerine uydurulmalıdır. Hukuk devleti olmanın temel koşulu olan hukukun üstünlüğü ilkesi hayata geçirilmelidir. Çalışanların haklarının tanınması doğrultusunda ILO normlarına uygun düzenlemeler yapılmalıdır.

3. Sendikaların, Demokratik Kitle Örgütlerinin ve Meslek Örgütlerinin televizyon radyo vb. kurma ve işletmeleri önündeki yasal engeller kaldırılmalıdır. Sendikalaşmanın özendirilmesi için sendikal çalışanlar tarafından üretilen ürünlere , "**bu ürün sendikal çalışanlar tarafından üretilmiştir**" ibaresinin bulunduğu sosyal etiketleme yapılmalıdır.
4. Çocuk işçi çalıştırmaya son verilmeli, sayıları 1,6 milyonu bulan çocuk işçiler eğitime yönlendirilmelidir.
5. Yabancıların ülkemizde kaçak olarak çalışmaları önlenmelidir.
6. Hükümet ve parlamento, kamu çalışanlarının toplu sözleşme ve grev hakları önündeki engelleri kaldırmalı; sendikal hakları, onaylanmış uluslararası sözleşmelere, ILO sözleşmelerine ve yetkili organ kararlarına uygun hale getirecek biçimde düzenlemelidir.
7. Kamuda her iktidar değişikliğinde yaşanan siyasal kadrolaşmalara son verilmeli, atama, nakil, terfi, denetim, teftiş ve cezalar objektif kriterlere dayandırılmalı, çalışanlarla ilgili bütün kararlarda çalışanların örgütleri müdahil olarak yer almalıdır. Sendikal çalışmalar dolayısıyla verilen disiplin cezaları tüm sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmalı, açılan adli, idari, disiplin soruşturmaları ve sürgünler durdurulmalıdır.
8. Hükümet tarafından TBMM' ne sunulan ve Genel Kurul' da görüşülmeyi bekleyen, kamu çalışanlarının iş güvencesini ortadan kaldırma ve memuriyete son vermeyi hedefleyen yasa tasarısı geri çekilmelidir.
9. İşten çıkartmaların ekonomik kriz nedeni ile daha da yoğunlaştığı koşullarda işsizlik ödeneğine hak kazanma koşulları ile ödenek miktar ve süreleri çalışanlar lehine yeniden düzenlenmelidir. Tüm çalışanlar için iş güvencesi sağlanmalıdır.
10. İç ve dış sermayeye yeni kâr alanları açmak isteyen bireysel emeklilik ve özel sağlık sigortası düzenlemelerine dair girişimler durdurulmalıdır. Sosyal Sigortalar Kurumunda prime esas ücretin taban ve tavanları günün koşullarına göre yeniden belirlenmelidir.

11. Köşe dönmeçiliği teşvik eden anlayışlardan vazgeçilmeli; ülkesinin, halkının ve toplumun çıkarlarını ön planda tutan, emeğe saygıyı temel alan anlayış yerleştirmelidir.

SONSÖZ

Yolsuzluk ve yoksulluk üretmekten başka işlevi kalmamış gözüken siyasal iktidarlar halk nezdinde güvenlerini ve itibarlarını yitirme noktasına gelmişlerdir. Parlamento ve hükümetlerin yapması gereken şey, başarısızlığı kanıtlanmış ve toplumsal/siyasal desteği kalmamış IMF, Dünya Bankası politikalarından vazgeçmektir. **Çözüm; EMEK PLATFORMU programını hayata geçirmektir. Türkiye'nin bu programı uygulayacak ve krizleri aşacak gücü vardır.**